

Doplňkový materiál

- ✳ list pro sebehodnocení dítěte
- ✳ komiks a jeho využití při rozvoji čtenářské a matematické gramotnosti
- ✳ dvojice obrázků - obrázkové karty
- ✳ dvojice obrázků - pracovní list a doporučení jeho využití

Námět a text: Andrea Moučková, Jana Smolková
Ilustrace a grafické úpravy: Josef Fraško

Sebehodnocení dítěte

Komiks

Dvojice obrázků

Pracovní list

Děti si vybarví smajlíka podle toho, jak se jim dařilo.

- daří se mi bez pomoci

- daří se mi částečně (potřebuji pomoc)

- nedaří se mi vůbec

TIO a reklama

Až se z toho točí hlava,
Vše útočí zleva, zprava.
Plno reklam, různých zpráv
Co mám koupit, z čeho budu zdrav.
V počítači, v letáku,
Všude plno chytáků...

JEEE
AKCE

TO NUTNĚ
POTŘEBUJI.

TO MUSÍM
MÍT!!!

TOHLE KUPOVAT
NEBUDEME.

REKLAMY NÁS
ČASTO LÁKAJÍ KUPOVAT
I VĚCI, KTERÉ VŮBEC
NEPOTŘEBUJEME.

TIO, NEMŮŽEŠ
SE NECHAT OVLIVNIT
KAŽDOU REKLAMOU, KTEROU VIDÍŠ.
POJĎ, BUDEME SI RADĚJI
HRÁT SPOLU.

Komiks a jeho využití při rozvoji čtenářské gramotnosti

Úzké propojení krátkého a výstižného textu s obrázkem (typické pro komiks) dětem předškolního věku výrazně usnadňuje porozumění obsahu sdělení, odhalení podstatných informací. I dětem, které nemají velký zájem o prohlížení knih či jiných textů, může připadat formát komiksu přitažlivější, zajímavější – komiks tak děti může přilákat k dalšímu „čtení“, sdílení prožitků a diskuzi o přečteném. Díky velkému množství obrazového materiálu může být pro děti snazší vcítit se do pocitů postav, ponořit se do atmosféry příběhu. Čtenářská gramotnost dětí se rozvíjí i prostřednictvím tvorby vlastního díla – forma komiksu (jednoduchý obrázek s bublinou a krátkým textem – může pomoci učitel či vrstevník) se v předškolním věku přímo nabízí.

Při práci s komiksem můžeme využívat různé čtenářské strategie:

- ✳ předvídání (před samotnou četbou – z obrázků – o čem komiks bude, v průběhu četby – předvídání pokračování či závěru);
- ✳ usuzování (k vlastní zkušenosti přidáváme informaci z textu a vyvodíme logický závěr);
- ✳ vizualizace (vytváříme si vlastní představy – pozor!!! – u vizualizace chceme, aby představa byla v souladu s textem, aktivizujeme všechny smysly – umožníme sdílet prožitky výtvarně, pohybově, zvukově...);
- ✳ vytváření souvislostí (propojujeme si vlastní zkušenosti s informacemi na úrovni „já – text“ nebo „text – text“);
- ✳ shrnování (vybíráme klíčové okamžiky, hlavní body a myšlenky komiksu).

U dítěte prostřednictvím komiksu dále rozvíjíme:

- ✳ zrakové a sluchové vnímání,
- ✳ paměť,
- ✳ pozornost a soustředění,
- ✳ slovní zásobu (aktivní i pasivní),
- ✳ vyjadřovací schopnosti.

Komiks a jeho využití při rozvoji matematické gramotnosti

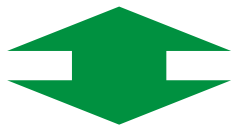
Dějové propojení obsahu s chronologicky řazenými obrázky (typické pro komiks) dětem předškolního věku pomáhá v časové orientaci a v logickém uspořádání podstatných informací. Komiks může fungovat i jako motivační prvek, kdy jde o konkretizaci a vizualizaci situace.

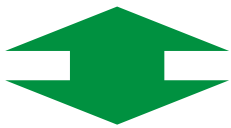
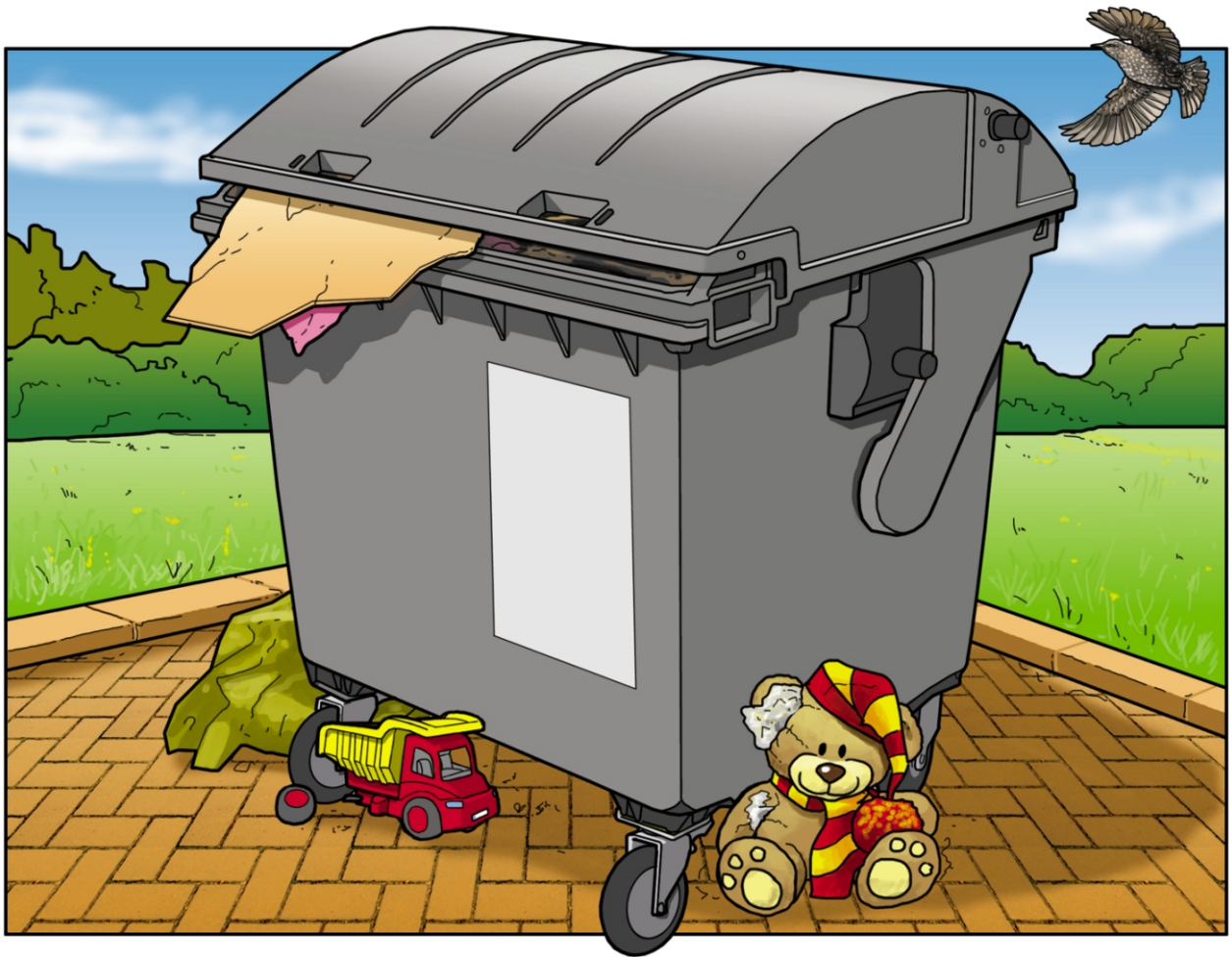
Při práci s komiksem se efektivně rozvíjí prelogické myšlení dětí, a to konkrétně:

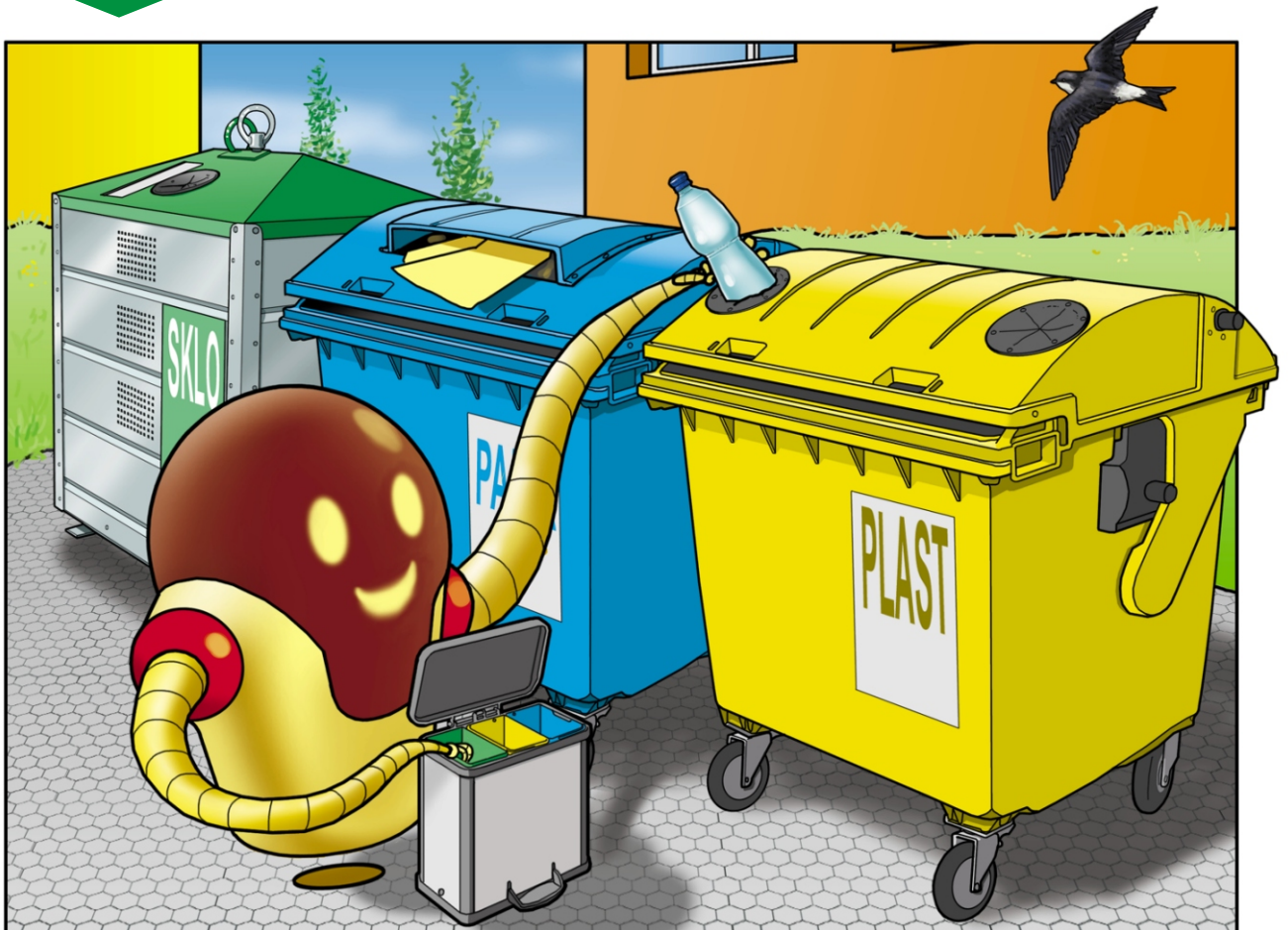
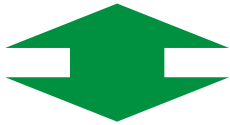
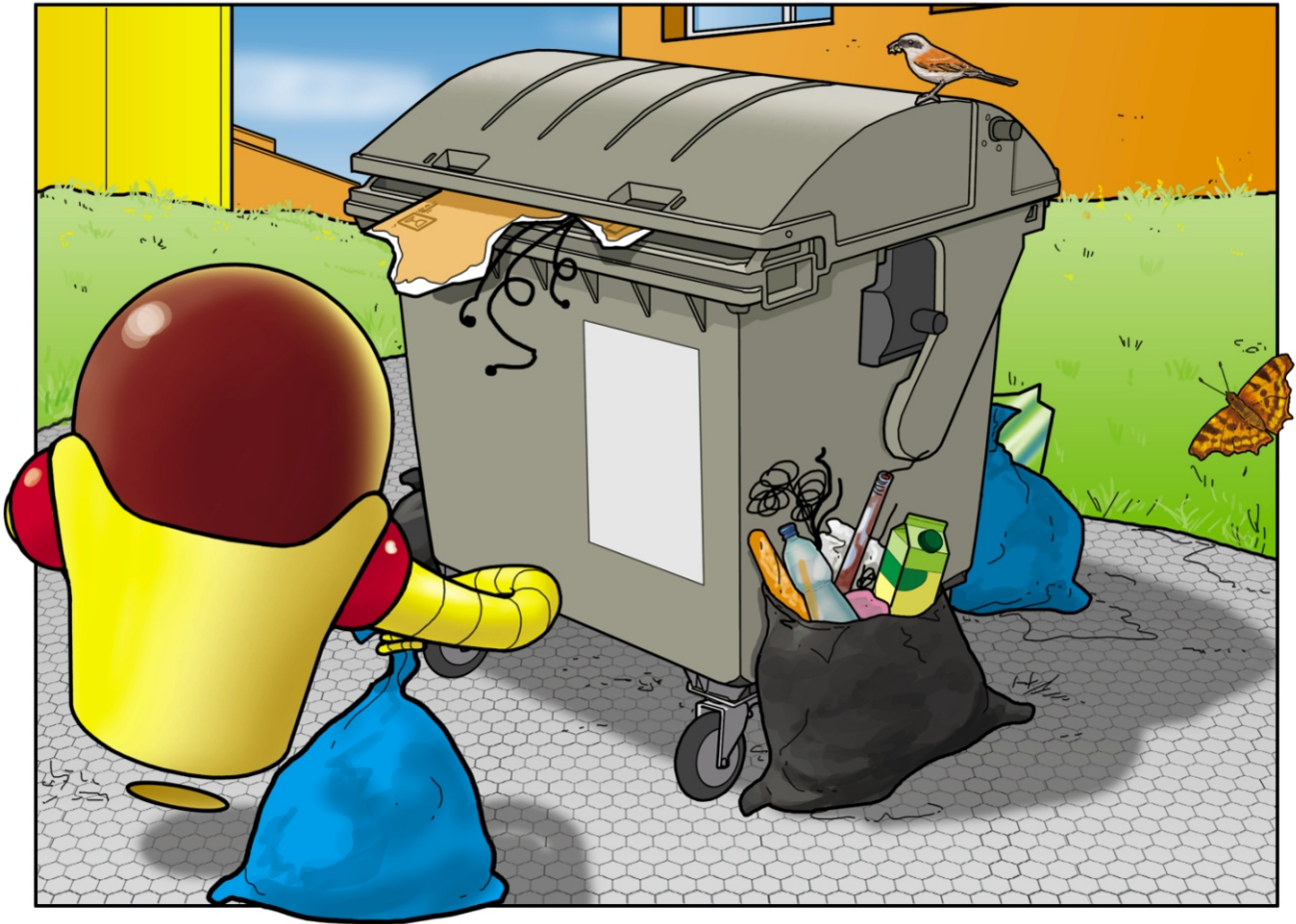
- ✳ kauzální myšlení (rozlišování příčiny a důsledku, uvědomování si následnosti – tedy co předchází a co následuje, vzájemných vztahů a souvislostí);
- ✳ zrková analýza spojená s vnímáním a výběrem podstatných informací;
- ✳ strukturální myšlení a tvoření schémat;
- ✳ analyticko-syntetické myšlení – spojení jednotlivých obrazů do souvislého děje;
- ✳ prostorové vnímání, kdy si dítě s oporou plochého obrázku vytváří prostorový obraz na základě zkušenosti.

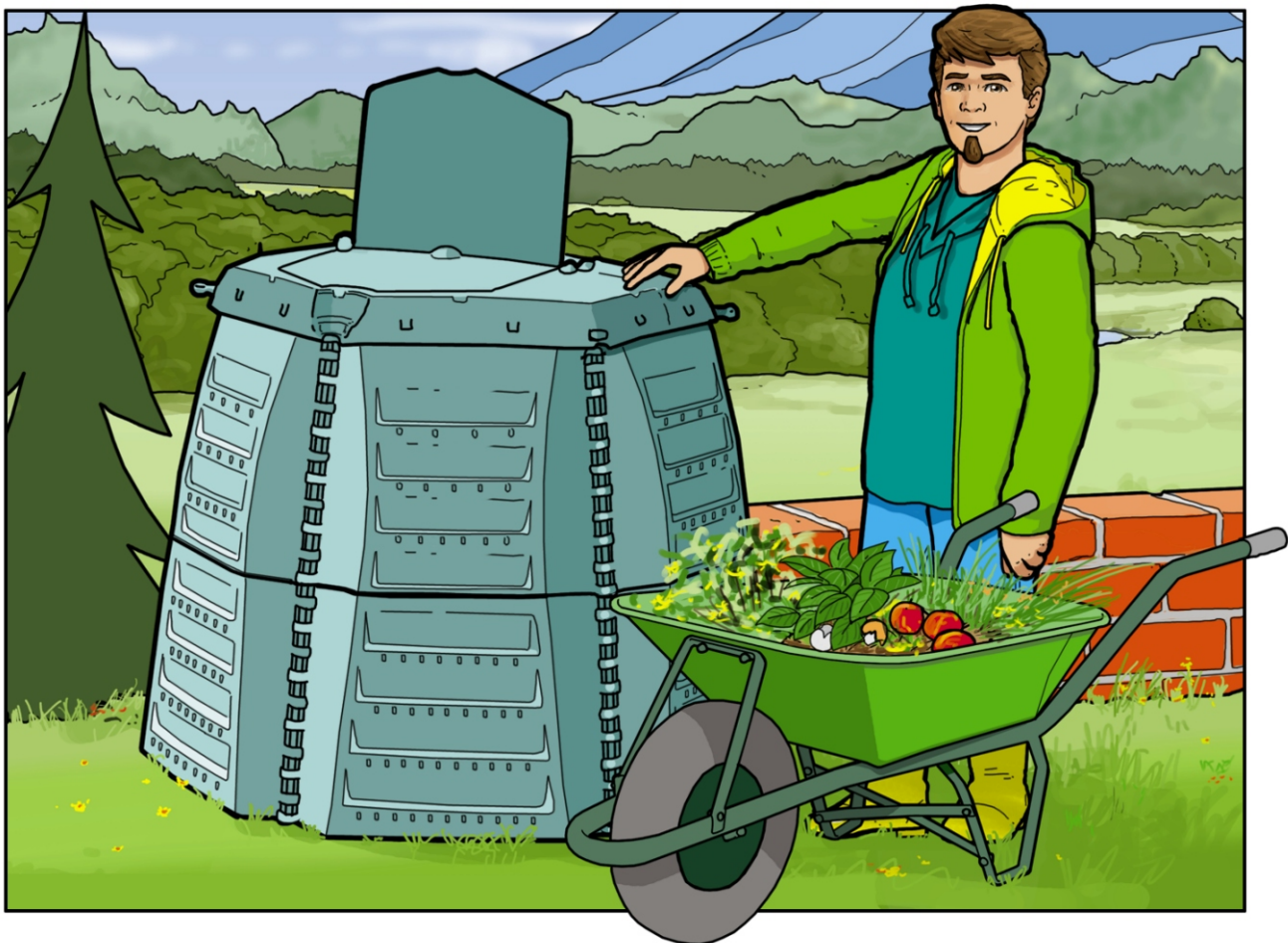
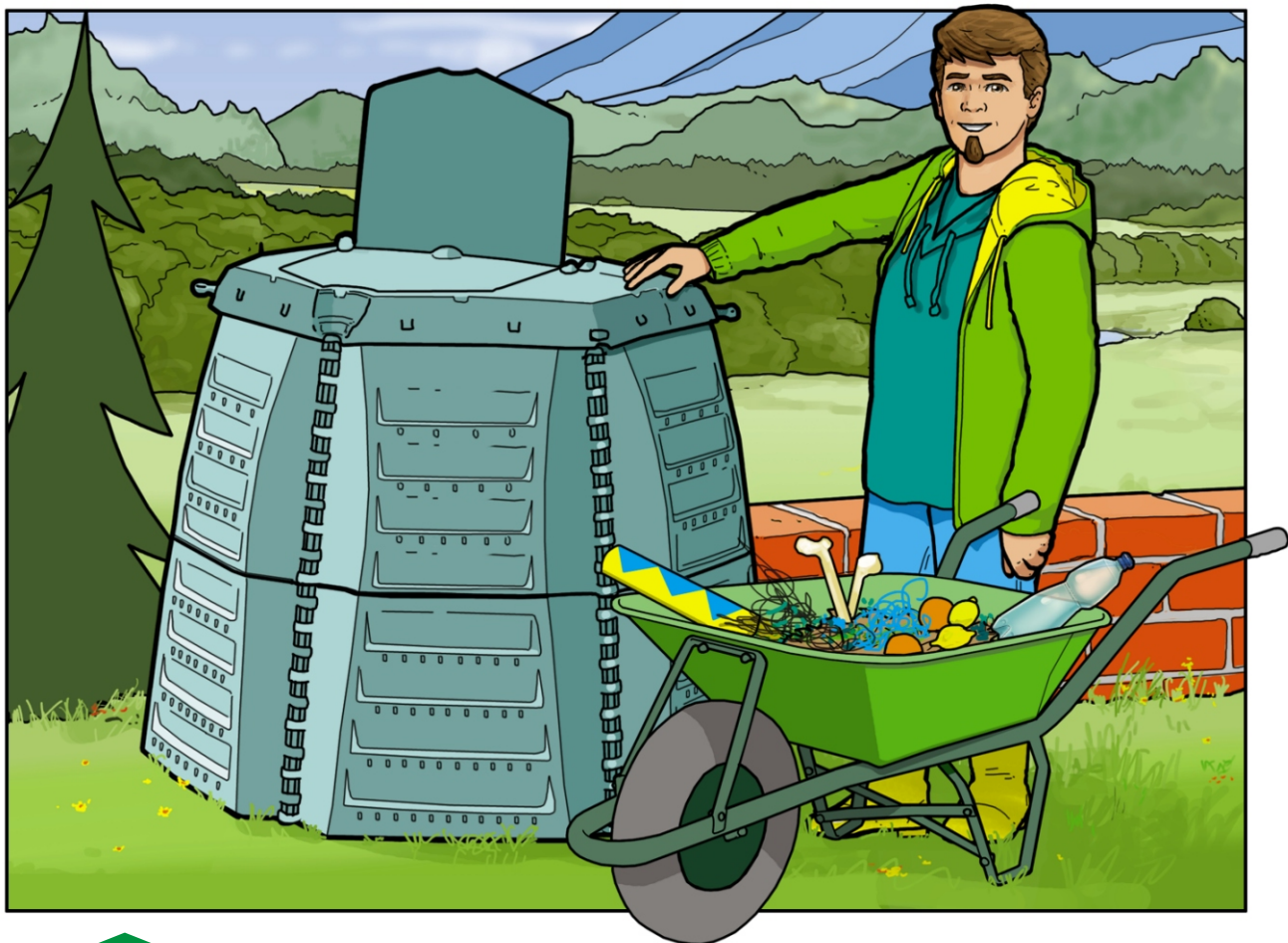
Rozvoj matematické gramotnosti podporujeme, když dítě:

- ✳ vybere z obrázku podstatné informace a doptá se na informace, které mu chybí nebo kterým nerozumí;
- ✳ objeví zákonitosti v běžném životě;
- ✳ rozpozná správné a nesprávné řešení, odhalí chybu v řešení;
- ✳ odhalí jednoduchý problém a vyjádří ho svými slovy;
- ✳ odpovídá srozumitelně na kladené otázky;
- ✳ rozpozná, co může a nemůže nastat v konkrétních situacích.

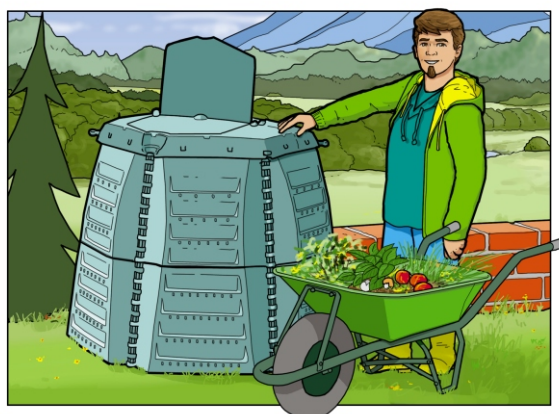
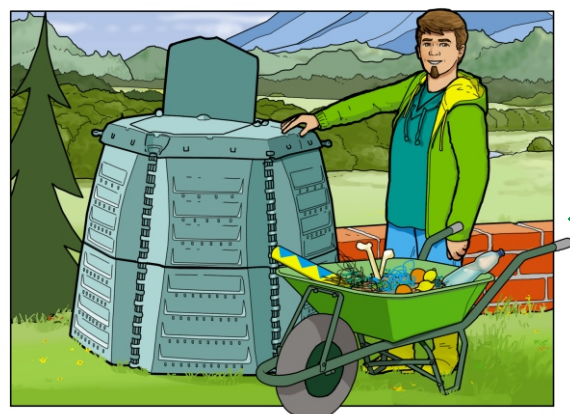
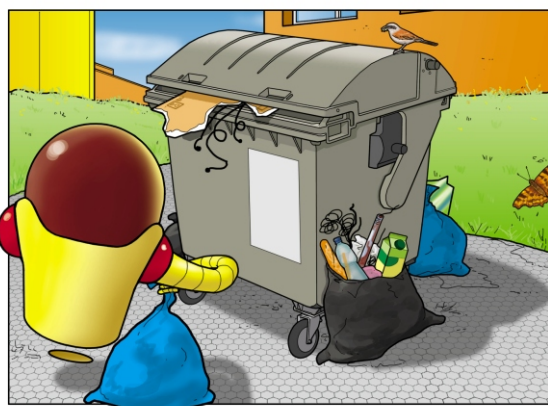
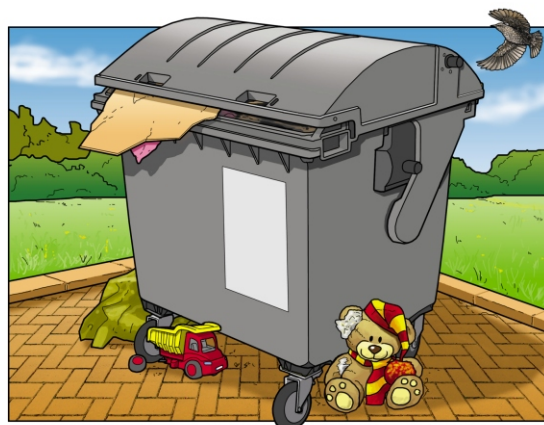
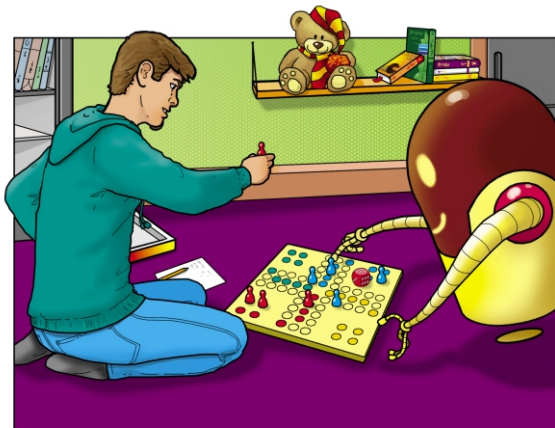

Dvojice obrázků

- ★ Dobře si prohlédni dvojice obrázků, kde jsou různé situace. Škrtni, co si myslíš, že je špatně.

Před tím, než využijete s dětmi tento pracovní list, dobře společně prodiskutujte situace, které jsou v následujících dvojicích obrázků zobrazené. V textu příběhu TIO a reklama autorský tým upozorňuje na důležitost přizpůsobení tohoto příběhu aktuálnímu dění ve třídě, složení dětské skupiny a zážitkům dětí. Rozhovory a diskuze na daná témata by se tedy měly opírat o přímé zážitky dětí ze života v mateřské škole nebo rodině. Je důležité zjistit, co děti o tématu již ví, co znají, o těchto zážitcích následně diskutovat a vše doplnit vyhledáváním doplňujících informací z různých dostupných zdrojů o dané problematice. Teprve pak můžete dítěti předložit pracovní list, kde má přemýšlet nad obrázky a rozhodovat se, co si myslí, že je dobře a co špatně.

Doporučujeme pracovat individuálně, nechat dítě popsat, co vidí na obrázcích a po ujištění se, že dítě zobrazené situace chápe ho nechat splnit zadání: Škrtni, co si myslíš, že je špatně. Po dokončení s dítětem provést reflexi (nechat dítě vyjádřit, proč si to myslí a učitel mu k tomu dá zpětnou vazbu).

První dvě dvojice obrázků přináší podněty k zamyšlení nad skutečnou potřebou a hodnotou věcí v kombinaci se zaměřením na vztahy k lidem i věcem (např.: zda je lepší mít pokoj přeplněný nejrůznějšími hračkami a hrát si tam sám bez kamarádů nebo je lepší mít méně hraček a k tomu kamaráda, který si se mnou rád s některou hračkou pohraje; zda je lepší hračky nebo věci, když se rozbijí nebo trochu opotřebují hned vyhodit, anebo raději rozbité hračky a věci opravit a dále si s nimi hrát).

Třetí a čtvrtá dvojice obrázků přináší podněty k zamyšlení nad ekologickým tématem třídění odpadu a kompostování (např.: znovu prozkoumejte zdroje a informace o možnostech kompostování, co je a co není vhodné kompostovat, ideální je konkrétní zkušenost - založte na školní zahradě vlastní kompost nebo domluvte návštěvu u někoho, kdo má kompost).